

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm
Tədrisin təşkili və təlim
texnologiyaları üzrə prorektor v.i.e:
dos. Zaur Məmmədov
"14" 02 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050115-Riyaziyyat və İnformatika müəllimliyi A.B

Fakultə: Təbiyyat

Kafedra: Riyaziyyat və İnformatika

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: İnformatikanın tədrisi praktikumu. (Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi, TEM 05.04.2005, pr. № 17..), 050114-Riyaziyyat və İnformatika müəllimliyi ixtisasının 2020-ci il Dövlət standartına əsasən

Kodu: AMTMEF-B08

Tədris ili: III tədris ili. (2024-2025).

Semestr: VI

Tədris yükü cəmi: 180 saat. Auditoriya- 60 saat (mühazirə-30 saat, seminar -30 saat).

Təhsilalma forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 6 kredit

Saat: II gün II saat (Alt həf A), III gün I saat (Üst həf A), III gün II saat B

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi: b/m Fərzəliyeva Ülkər Mirsamid qızı.

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, H.Z.Tağıyev, 3 saylı korpus.

Məsləhət saati: I gün 11:00

E-mail ünvanı: ulker_salayeva@mail.ru

III.Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

LDU Elmi Kitabxanasında olan müvafiq ədəbiyyatların siyahısı

1.M.Əlizadə, E.Seyidzadə: Microsoft Excel, Bakı-2006 (LDU Kitabxanasında var).

2.E.Seyidzadə: Elektron cədvəllər, Qafqaz Universiteti, Bakı-2014 (LDU Kitabxanasında var).

3.A.Qəhrəmanov, S.Sadiqova, İ.Cəfərova: Microsoft Excel, Baza kursu. Bakı-2019.

4.R.Z.Hümbətəliyev və b.: İnformatika (Tətbiqi proqramlar), Bakı-2017, (LDU kitabxanasında var)

5.Z.Ə.Tağıyeva, S.C. Cəbrayılzadə, X.Ə.Əliyeva: İnformatikanın nəzəri əsasları, Bakı-2017.

6. H.N.Tağıyev, M.A.İsmayılova və b.: İnformatikanın nəzəri və praktiki əsasları, Bakı -2016.

7.Ə.Q.Pələngov, M.A.Musayeva: Əməliyyat sistemləri və kompüterlərin arxitekturası, Bakı-2016.

5. R.Z.Hümbətəliyev, H.N.Tağıyev, E.Z.Aliyeva və b.: İnformatikanın əsasları və proqramlaşdırma,

Bakı-2017.

9. M.N.Əlizadə, M.Ə.Salmanova, X.E.Abbasova, M.Ş.Orucova, E.V.Seyidzadə: İnformatika (Mövzular və testlər), Bakı-2015.

Əlavə ədəbiyyat:

1.İnternet resursları

IV.Prerekvizitlər: Bu fənnin tədrisi informatika yönli digər fənlərlə yanaşı aparıla bilər.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa informatika yönli fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi:

Fənnin məqsədi İnformatika müəllimliyi ixtisası üzrə bakalavr təhsili alan tələbələrə MS Office tətbiqi proqram paketinin komponentləri ilə tanış etmək və tələbələrə qazanılmış biliklərin tətbiqi ilə bağlı bacarıq və vərdişlərin aşılanmasıdır. Bu məqsədlə müasir dövrdə kompüter istifadəçiləri tərəfindən müxtəlif hesabatların aparılmasında, böyük ölçülü cədvəllərlə işləmək üçün geniş istifadə olunan elektron cədvəllərin yaradılmasında və onun verilənlərinin manipulyasiyasına imkan verən MS Excel tətbiqi proqramının öyrədilməsi məqsədə uyğun hesab edilir. Buna görə də İnformatikanın tədris praktikumu fənnində MS Excell tətbiqi proqramının öyrədilməsi nəzərdə tutulur.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzər alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həm də laboratoriya varsa, onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq, fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzusunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladıqı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladıqı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	Əla	A
2.	81-90	Çox yaxşı	B
3.	71-80	Yaxşı	C
4.	61-70	Kafi	D
5.	51-60	Qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	Qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda mövcud qanunvericilik çərçivəsində müvafiq tədbir göröləcəkdir.

X. Təqvim planı: Mühazirə 30 saat, seminar 30 saat, **Cəmi 60 saat**

№	Mövzusunun adı	Saat		
		müh.	sem.	Tarix.
1.	Mövzu 1. MS Excel cədvəl prosessorunun proqram pəncərəsi və onun əsas komponentləri. Ribbon istifadəçi interfeysi. - MS Excel tətbiqi proqramının təyinatı və interfeysi - Ribbon istifadəçi interfeysi. - Cəld müraciət paneli, düstür və vəziyyət sətri. Mənbə: [2,3]	2	2	
2.	Mövzu 2. MS Excel-də verilənlərin daxil edilməsi, redaktəsi, xanaların ünvanlandırılması və seçilməsi. - MS Excel elektron cədvəlinin komponentləri. - MS Excel-də verilənlərin daxil edilməsi və redaktəsi. - MS Excel-də xanaların ünvanlandırılması və seçilməsi. Mənbə: [2,3]	2	2	
3.	Mövzu 3. MS Excel-də xanaların doldurulması və silinməsi. - MS Excel-də xanaların doldurulması.	2	2	

	- MS Excel-də istifadəçi ardıcılıqlarının yaradılması. - MS Excel-də xana və verilənlərin silinməsi. Mənbə: [2,3]			
4.	Mövzu 4. MS Excel-də sətir və iş vərəqlərinin əlavə edilməsi və silinməsi. - MS Excel-də sətir və sütunların əlavə edilməsi. - MS Excel-də iş vərəqlərinin yaradılması və onlar üzərində əməllər. Mənbə: [2,3].	2	2	
5.	Mövzu 5. MS Excel-də xana və verilənlərin daşınması, yerləşdirilməsi və formatlaşdırılması. - MS Excel-də verilənlərin köçürülməsi və mübadiləsi üsulları. - MS Excel-də xana və verilənlərin formatlaşdırılması. Mənbə: [1-3]	2	2	
6.	Mövzu 6. MS Excel-də sətir, sütun və iş vərəqlərinin formatları. - MS Excel-də sətirlərin formatları. - MS Excel-də sütunların formatları. - MS Excel-də iş vərəqlərinin formatları. Mənbə: [2,3]	2	2	
7.	Mövzu 7. MS Excel-də xanalar yerləşdirilmiş verilənlərin qorunması və şərti formatlaşdırma. - MS Excel-də verilənlərin qorunması. - MS Excel-də şərti formatlaşdırma. Mənbə: [1-3]	2	2	
8.	Mövzu 8. MS Excel-də düsturların daxil edilməsi və redaktəsi. Funksiyalar və onların kateqoriyaları. - MS Excel-də düsturların daxil edilməsi və redaktəsi. - MS Excel-də funksiyalar və onların kateqoriyaları. - MS Excel-də düsturların hesablama rejimləri. Mənbə: [2,3]	2	2	
9.	Mövzu 9. MS Excel cədvəl prosessorunun əsas funksiyaları və onlardan istifadə qaydaları. - Mat&Trig: ABS, FACT, POWER, PRODUCT, SUM. - Statistical: AVERAGE, COUNT, COUNTA, COUNT IF, MAX, MIN. - Text: LEFT RIGHT, LEN. - Logical: IF, TRUE, FALSE, AND, OR, NET. Mənbə: [1,3]	2	2	
10.	Mövzu 10. MS Excel-də fayl əməliyyatları. - MS Excel-də faylların saxlanma xüsusiyyətləri. - MS Excel-də faylların çap xüsusiyyətləri. - MS Excel-də proqram və fayl seçimi Mənbə: [2,3]	2	2	
11.	Mövzu 11. MS Excel-də iş vərəqinin görünüş rejimləri, miqyası və formatlaşdırılması. - MS Excel-də iş vərəqinin görünüş rejimləri. - MS Excel-də görünüş miqyasının dəyişdirilməsi. - MS Excel-də iş vərəqlərinin formatlaşdırılması Mənbə: [1-3]	2	2	
12.	Mövzu 12. MS Excel-də iş kitablarının pəncərələri ilə iş. - MS Excel-də View tabının Window əmri. - MS Excel-də Window tabının Freeze Panes əmri. - MS Excel-də Home tabının View Side by Side əmri Mənbə: [1,3]	2	2	
13.	Mövzu 13. MS Excel-də səhifə parametrləri. Səhifə fonu. - MS Excel-də səhifə parametrlərinin sazlanması.	2	2	

	- MS Excel-də səhifə fonlarının sazlanması. Mənbə: [1-3]			
14.	Mövzu 14. MS Excel-in iş vərəqinə müxtəlif obyektlərin əlavə edilməsi. Diaqramlar və onlarla iş. - MS Excel-də iş vərəqinə müxtəlif obyektlərin əlavə olunması. - MS Excel-də diaqramlar və onlarla iş. Mənbə: [1-3].	2	2	
15.	Mövzu 15. MS Excel-də verilənlər siyahısı ilə iş. - MS Excel-də süzğəclərin tətbiqi. - MS Excel-də təkmil süzğəclər. - MS Excel-də yekun cədvəlin yaradılması. Mənbə: A[2,3]	2	2	
CƏMİ		60 saat		

XI. Fənn üzrə tələblər: Təlim nəticəsində tələbələrin əldə etdikləri vərdiş və tapşırıqlar:

- İKT-nin nəzəri əsasları ilə tanışlıq.
- MS Windows əməliyyat sistemində sərbəst işləmə bacarığına yiyələnmə.
- MS Office proqram paketindən istifadə bacarıqlarına yiyələnmə.
- Qrafik redaktorlardan istifadə bacarıqlarına yiyələnmə.
- Kompüter şəbəkələrinin imkanlarından sərbəst istifadə bacarığına yiyələnmə.
- Alqoritmlər nəzəriyyəsini və onların yaradılması üsullarını mənimsəmək.
- Proqramlaşdırma dilləri və proqramlaşdırmanın əsasları ilə tanışlıq.
- Kompüter şəbəkələrində praktik iş, informasiyanın qorunması və təhlükəsizliyinin təmin olunması.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri.

Fənnin tədrisində müasir kompüterlərin proqram təminatı, alqoritm və proqramlaşdırma dilləri haqqında tələbələrə ətraflı məlumat verməklə, MS Office proqram paketindən istifadə bacarıqlarına yiyələnmə, MS Excel proqramlaşdırma vasitəsində ilkin bacarıqları mənimsətməkdir. Bu kursun keçirilməsi bu sahədə tələbələrin biliklərinin sistemləşdirilməsinə və möhkəmləndirilməsinə xidmət edir.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV. Kollokvium sualları:

I. Kollokvium sualları:

1. MS Excel cədvəl prosessorunun proqram pəncərəsi və onun əsas komponentləri.
2. Ribbon istifadəçi interfeysi.
3. MS Exceldə verilənlərin daxil edilməsi və redaktəsi.
4. MS Exceldə xanaların ünvanlandırılması və seçilməsi.
5. MS Excel-də xanaların doldurulması və silinməsi.
6. MS Excel-də sətir və iş vərəqlərinin əlavə edilməsi və silinməsi.
7. MS Excel-də xana və verilənlərin daşınması, yerləşdirilməsi.
8. MS Excel-də xana və verilənlərin formatlaşdırılması.
9. MS Exceldə sətir, sütun və iş vərəqlərinin formatları.
10. MS Exceldə xanalara yerləşdirilmiş verilənlərin qorunması.
11. MS Exceldə xanaların şərti formatlaşdırılması.
12. MS Exceldə düsturların daxil edilməsi və redaktəsi.
13. MS Exceldə funksiyalar və onların kateqoriyaları.
14. MS Excelin əsas funksiyaları.
15. MS Exceldə əsas funksiyalardan istifadə qaydaları (numunələr göstərməklə).

II. Kollokvium sualları:

1. MS Exceldə fayl əməliyyatları.
2. MS Excelin iş vərəqinin görünüş rejimləri.
3. MS Excelin iş vərəqinin miqyası və formatlaşdırılması.
4. MS Excelin iş kitablarının pəncərələri ilə iş.
5. MS Exceldə səhifə parametrləri
6. MS Exceldə səhifənin fonu.
7. MS Exceldə iş vərəqinə obyektlərin əlavə olunması.
8. Misal
9. Misal
10. Misal
11. Misal
12. Misal
13. Misal
14. Misal
15. Misal

XV. İmtahan sualları:

1. MS Excel cədvəl prosessorunun proqram pəncərəsi və onun əsas komponentləri.
2. Ribbon istifadəçi interfeysi.
3. MS Exceldə verilənlərin daxil edilməsi və redaktəsi.
4. MS Exceldə xanaların ünvanlandırılması və seçilməsi.
5. MS Excel-də xanaların doldurulması və silinməsi.
6. MS Excel-də sətir və iş vərəqlərinin əlavə edilməsi və silinməsi.
7. MS Excel-də xana və verilənlərin daşınması, yerləşdirilməsi.
8. MS Excel-də xana və verilənlərin formatlaşdırılması.
9. MS Exceldə sətir, sütun və iş vərəqlərinin formatları.
10. MS Exceldə xanalara yerləşdirilmiş verilənlərin qorunması.
11. MS Exceldə xanaların şərti formatlaşdırılması.
12. MS Exceldə düsturların daxil edilməsi və redaktəsi.
13. MS Exceldə funksiyalar və onların kateqoriyaları.
14. MS Excelin əsas funksiyaları.
15. MS Exceldə əsas funksiyalardan istifadə qaydaları (numunələr göstərməklə).
16. MS Exceldə fayl əməliyyatları.
17. MS Excelin iş vərəqinin görünüş rejimləri.
18. MS Excelin iş vərəqinin miqyası və formatlaşdırılması.
19. MS Excelin iş kitablarının pəncərələri ilə iş.
20. MS Exceldə səhifə parametrləri.
21. MS Exceldə səhifənin fonu.
22. MS Exceldə iş vərəqinə obyektlərin əlavə olunması.
23. MS Exceldə diaqramlarla iş.
24. MS Exceldə verilənlər siyahısı ilə iş.

“İnformatikanın tədrisi praktikumu” fənninin sillabusu 050105-“Riyaziyyat və İnformatika müəllimliyi” ixtisasının tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.
Sillabus «Riyaziyyat və informatika» kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir.
(16 yanvar 2025-ci il, protokol № 06).

Fənn müəllimi:

Kafedra müdiri:

b.Ü.M.Fərzəliyeva

dos.N.C.Paşayev